



W E R K I N U I T V O E R I N G

bewoner apart klaargezet. Hiervoor gebruikt het personeel een schema met de noden en wensen van elke bewoner. Omdat Constance verondersteld werd dit schema te kunnen lezen, bracht ze het mee naar het lees- en schrijfatelier. Ze moest direct met dit schema kunnen werken, dus koos ik ervoor om de relevante woorden als geheel aan te bieden en in te oefenen. We zijn begonnen met het matchen van de woordbeelden met foto's van de voedingswaren die in het schema waren opgenomen. Constance kreeg ook woordkaartjes en prenten mee naar huis om elke dag te oefenen. In een volgende les hebben we ook geoefend op het herkennen van de

(voor)namen van de bewoners. We zijn er in totaal vier lessen mee bezig geweest en toen had Constance het schema volledig onder de knie.

Sindsdien heeft Constance bij het werken met dit schema geen hulp meer nodig gehad van haar collega's. Ook als er bijvoorbeeld nieuwe bewoners opgenomen worden, kan zij zelfstandig de wijzigingen in het schema lezen en ernaar handelen. Haar collega's voelen dat haar beheersing van het Nederlands over de afgelopen twee jaar heel erg verbeterd is. Ook de communicatie met de bewoners – demente bejaarden – verloopt zonder problemen.

Constance is heel gelukkig in haar job. Ze werkt volledig zelfstandig. Ze is helemaal aanvaard door het personeel en de cliënten. Haar diensthoofd is zeer tevreden en vindt het zeer jammer dat haar contract in sociale tewerkstelling binnenkort afloopt. Om met een vast contract aan de slag te kunnen, heeft ze niet de vereiste diploma's. Omdat de verzorgende taken haar het meeste voldoening geven, zou Constance graag een opleiding tot verzorgende willen volgen, maar het gevraagde niveau voor lezen en schrijven is een te hoge drempel. Nochtans is ze zeer geschikt voor dit werk.



W E R K I N U I T V O E R I N G

Laagopgeleid en toch aan het werk

Laagopgeleide werkzoekenden participeren niet volledig in de samenleving. Dit veroorzaakt een kloof tussen de laagopgeleide en de maatschappij die – als er niets verandert – steeds groter wordt. Her en der bestaat de mogelijkheid om zonder geschikte diploma's aan het werk te gaan. Marlon Poppelaars ging op bezoek bij TSO-Agora (waarbij de afkorting TSO staat voor: twee-sectorenoverleg), een kennis- en dienstencentrum voor personeel en arbeid in de zorg- en welzijnssector in Oost-Brabant. De directeur van dit bedrijf, Conny Bödeker, legt uit hoe dit bereikt kan worden.

MARLON POPPELAARS/EINDHOVEN

Conny Bödeker vertelt in het gesprek eerst waar TSO-Agora voor staat en wat de activiteiten zijn: "Agora" komt uit het Grieks en betekent "plein". Een toepasselijke naam, want TSO-Agora

coördineert en initieert relaties tussen werkgevers, werknemers, gemeenten, uitkeringsinstantie UWV en regionale opleidingscentra (ROC's). De kennis die TSO-Agora in huis heeft, ligt vooral

op het gebied van de zorg. De zeven werknemers weten wat er in de zorg gevraagd wordt en hoe de zorgopleidingen in elkaar zitten. Door altijd op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen in



deze branche kan het een platform zijn voor uitwisselingen tussen vakgenoten. In dit kader organiseren we themabijeenkomsten, trainingen en specifieke projecten. Ook geven we informatie en advies aan verschillende partijen die verbonden zijn aan de zorg- en welzijnssector. Zo kan bijvoorbeeld een nieuwe wet tijdens een bijeenkomst toegelicht worden, zodat alle belanghebbenden goed op de hoogte zijn. Belangrijk is ook de site www.brabantzorg.net. Deze site bevat naast informatie over de diverse zorg- en welzijnsinstellingen in Brabant een vacaturebank waar werkgevers werknemers kunnen zoeken, gerangschikt naar de verschillende functies en niveaus. Werkzoekenden kunnen er kosteloos hun cv achterlaten voor functies (betaald of vrijwillig) in de zorg. Deze activiteiten worden gefinancierd door middel van het lidmaatschap van werkgevers. Zij kunnen zich abonneren op verschillende diensten die TSO-Agora aanbiedt. Ook krijgen we subsidie vanuit de provincie.'

Wat is het voornaamste doel van TSO-Agora?

'Een belangrijke activiteit is het verbeteren van het imago van de zorg, waardoor meer mensen voor deze sector behouden blijven en instromen. Dit laatste gebeurt in samenwerking met de UWV, het CWI en de gemeenten. Werkzoekenden die interesse tonen in de zorg- en welzijnssector worden uitgenodigd voor een intakegesprek waarin beoordeeld wordt of zij geschikt zijn

om in de zorg te werken. Ik vind dat het niet gaat om het hebben van het juiste diploma om in de zorg te gaan werken. Veel belangrijker zijn de zogenaamde evc's, de 'eerder verworven competenties' die mensen in hun leven hebben opgedaan. Misschien heeft iemand geen erkende opleiding op het gebied van de zorg afgerond, maar wel ervaring met het opvoeden van kinderen. Als mensen de juiste motivatie en houding hebben, gecombineerd met eerder verworven competenties, zijn ze ook geschikt om in te stromen in de zorg, bijvoorbeeld in de functie van gastvrouw of assistent.'

Hoe komt een laagopgeleide werkzoekende dan aan het werk?

'TSO-Agora bepaalt in een gesprek met een werkzoekende of iemand qua persoon, motivatie en houding geschikt is om in de zorg te werken. Wat voor 'eerder verworven competenties' iemand heeft, wordt door het ROC in kaart gebracht. Ten slotte wordt de nieuwe werknemer door de instelling zelf wegwijs gemaakt in de zorg.'

Hoe gaat dit dan in de praktijk? Want vaak worden wel diploma's gevraagd.

'Door de overheid is vastgesteld dat een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) op niveau 2 noodzakelijk is om te kunnen werken in de zorg. Je hebt dan een "startkwalificatie". Ik vind het belangrijk om te laten zien dat ook mensen met een diploma op niveau 1 kunnen werken in de zorg, mits zij beschikken over de juiste moti-

vatie en evc's. Naar aanleiding van een onderzoek in samenwerking met de Raad van Werk en Inkomen is vastgesteld dat instroom op niveau 1 in de zorg zeker mogelijk is. Wel is het daarbij belangrijk dat werkzoekenden de Nederlandse taal mondeling goed beheersen. De communicatie met hulpbehoevenden is immers erg belangrijk. Zijn mensen eenmaal werkzaam in de zorg, dan kan de werknemer daarna intern verder opgeleid worden als daar behoefte aan is.

Wij werken met mensen van verschillende opleidingsniveaus. Daarom is het belangrijk om per persoon maatwerk te leveren. In deze tijd van hoogconjunctuur (groeïende economie) zijn het mensen met een diploma die snel een baan vinden. Mensen die bij de gemeenten "in de kaartenbakken" overblijven, dus geen baan vinden, zijn vaak laagopgeleid. We proberen ook deze mensen, als ze daarvoor interesse tonen, in te laten stromen in de zorg. Ik vind het jammer dat, als het over laagopgeleiden gaat, vaak wordt benadrukt wat mensen niet kunnen. Ik vind het veel interessanter, zowel voor de zorg als voor de werkzoekenden, om te kijken naar wat mensen wel kunnen.'

Bronnen

www.tso-agma.net

www.brabant.nl

www.brabantzorg.net

www.gaoekleren.nl

Ook in andere provincies bestaan bedrijven als TSO-Agora. Kijk voor meer informatie op

www.werkinzorgenwelzijn.nl